പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 046

< പദ്മപുരാണമ് | ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)

ഷട്ചത്വാരിംശോऽധ്യായഃ

സുകലോവാച-

ശ്വസംതീം ശൂകരീം ദൃഷ്ട്വാ പതിതാം പുത്രവത്സലാമ് .

സുദേവാവകൃപയാവിഷ്ടാ ഗത്വാ താം ദുഃഖിതാം പ്രതി 1.

അഭിഷിച്യ മുഖം തസ്യാഃ ശീതലേനോദകേന ച .

പുനഃ സർവാംഗമേവാപി ദുഃഖിതാം രണശാലിനീമ് 2.

പുണ്യേന ശീതതോയേന സാ ഉവാചാഭിഷിംചതീമ് .

ഉവാച മാനുഷീം വാചം സുസ്വരം നൃപതിപ്രിയാമ് 3.

സുഖം ഭവതു തേ ദേവി അഭിഷിക്താ ത്വയാ യദി .

സംപർകാദ്ദർശനാത്തേദ്യ ഗതോ മേ പാപസംചയഃ 4.

തദാകർണ്യ മഹദ്വാക്യമദ്ഭുതാകാരസംയുതമ് .

ചിത്രമേതന്മയാ ദൃഷ്ടം കൃതം ത്വേऽനാമയം വചഃ 5.

പശുജാതിമതീചേയം സൗഷ്ഠവം ഭാഷതേ സ്ഫുടമ് .

സ്വരവ്യംജനസംപന്നം സംസ്കൃതമുത്തമം മമ 6.

ഹർഷേണ വിസ്മയേനാപി കൃത്വാ സാഹസമുത്തമമ് .

തത്രസ്ഥാ സാ മഹാഭാഗാ തം പതിം വാക്യമബ്രവീത് 7.

പശ്യ രാജന്നപൂർവേയം സംസ്കൃതം ഭാഷതേ മഹത് .

പശുയോനിഗതാ ചേയം യഥാ വൈ മാനുഷോ വദേത് 8.

തദാകർണ്യ തതോ രാജാ സർവജ്ഞാനവതാം വരഃ .
അദ്ഭുതമദ്ഭുതാകാരം യന്ന ദൃഷ്ടം ശ്രുതം മയാ 9.
താമുവാച തതോ രാജാ സുദേവാം സുപ്രിയാം തദാ .
പൃച്ഛ ചൈനാം ശുഭാം കാംതേ കാ ചേയം തു ഭവിഷ്യതി 10.
ശ്രുത്വാ തു നൃപതേർവാക്യം സാ പപ്രച്ഛ ച സൂകരീമ് .
കാ ഭവിഷ്യസി ത്വം ഭദ്രേ ചിത്രം തേ ദൃശ്യതേ ബഹു 11.
പശുയോനിഗതാ ത്വം വൈ ഭാഷസേ മാനുഷം വചഃ .
സൗഷ്ഠവം ജ്ഞാനസംപന്നം വദ മേ പൂർവചേഷ്ടിതമ് 12.
ഭർതുശ്ചാപി മഹാരാജ ഭടസ്യാസ്യ മഹാത്മനഃ .
കോയം ധർമോ മഹാവീര്യോ ഗതഃ സ്വർഗം പരാക്രമൈഃ 13.
ആത്മനശ്ച സ്വഭർതുശ്ച സർവം പൂർവാനുഗം വദ .
ഏവമുക്ത്വാ മഹാഭാഗാ വിരരാമ നൃപപ്രിയാ 14.
ശൂകര്യുവാച-
യദി പൃച്ഛസി മാം ഭദ്രേ മമാസ്യ ച മഹാത്മനഃ .
തത്സർവം തേ പ്രവക്ഷ്യാമി ചരിതം പൂർവചേഷ്ടിതമ് 15.
അയമേഷ മഹാപ്രാജ്ഞോ ഗംധർവോ ഗീതപംഡിതഃ .
രംഗവിദ്യാധരോ നാമ സർവശാസ്ത്രാർഥകോവിദഃ 16.
മേരും ഗിരിവരശ്രേഷ്ഠം ചാരുകംദരനിർഝരമ് .
തമാശ്രിത്യ മഹാതേജാഃ പുലസ്ത്യോ മുനിസത്തമഃ 17.
തപശ്ചചാര തേജസ്വീ നിർവ്യലീകേന ചേതസാ .
വിദ്യാധരസ്തത്ര ഗതഃ സ്വേച്ഛയാ സ മഹാപ്രഭോ 18.
തമാശ്രിത്യ ഗിരിശ്രേഷ്ഠം ഗീതമഭ്യസതേ തദാ .
സ്വരതാലസമോപേതം സുസ്വരം ചാരുഹാസിനി 19.
ഗീതം ശ്രുത്വാ മുനിസ്തസ്യ ധ്യാനാച്ചലിതമാനസഃ .
ഗായംതം തമുവാചേദം ഗീതവിദ്യാധരം പ്രതി 20.
ഭവദ്ഗീതേന ദിവ്യേന ദേവാ മുഹ്യംതി നാന്യഥാ .

സുസ്വരേണ സുപുണ്യേന താലമാനേന പംഡിത 21.

ലയയുക്തേന ഭാവേന മൂർച്ഛനാ സഹിതേന ച .

മേ മനശ്ചലിതം ധ്യാനാദ്ഗീതേനാനേന സുവ്രത 22.

ഇദം സ്ഥാനം പരിത്യജ്യ അന്യസ്ഥാനം വ്രജസ്വ തത് .

ഗീതവിദ്യാധര ഉവാച-

ആത്മജ്ഞാനസമം ഗീതമന്യസ്ഥാനം വ്രജാമി കിമ് 23.

ദുഃഖം ദദേ ന കസ്യാപി സുഖദോ നൃഷു സർവദാ .

ഗീതേനാനേന ദിവ്യേന സർവാസ്തുഷ്യംതി ദേവതാഃ 24.

ശംഭുശ്ചാപി സമാനീതോ ഗീതധ്വനിരതോ ദ്വിജ .

ഗീതം സർവരസം പ്രോക്തം ഗീതമാനംദദായകമ് 25.

ശൃംഗാരാദ്യാരസാഃ സർവേ ഗീതേനാപി പ്രതിഷ്ഠിതാഃ .

ശോഭാമായാംതി ഗീതേന വേദാശ്ചത്വാര ഉത്തമാഃ 26.

ഗീതേന ദേവതാഃ സർവാസ്തോഷമായാംതി നാന്യഥാ .

തദേവം നിന്ദസേ ഗീതം മാമേവം പരിചാലയേഃ 27.

അന്യായോഽയം മഹാഭാഗ ത്വയൈവ ഇഹ ദൃശ്യതേ .

പുലസ്ത്യ ഉവാച-

സത്യമുക്തം ത്വയാദ്യൈവ ഗീതാർഥം ബഹുപുണ്യദമ് 28.

ശൃണു ത്വം മാമകം വാക്യം മാനം ത്യജ മഹാമതേ .

നാഹം ഗീതം പ്രകുത്സാമി ഗീതം വംദാമി നാന്യഥാ 29.

വിദ്യാശ്ചതുർദശൈവൈതാ ഏകീഭാവേന ഭാവദാഃ .

പ്രാണിനാം സിദ്ധിമായാംതി മനസാ നിശ്ചലേന ച 30.

തപശ്ച തദ്വന്മംത്രാശ്ച സുസിദ്ധ്യംത്യേകചിംതയാ .

ഹൃഷീകാണാം മഹാവർഗശ്ചപലോ മമ സംമതഃ 31.

വിഷയേഷ്വേവ സർവേഷു നയത്യാത്മാനമുച്ചകൈഃ .

ചാലയിത്വാ മനസ്തസ്മാദ്ധ്യാനാദേവ ന സംശയഃ 32.

യത്ര ശബ്ദം ന രൂപം ച യുവതീ നൈവ തിഷ്ഠതി .

മുനയസ്തത്ര ഗച്ഛംതി തപഃസിദ്ധ്യർഥമേവ ഹി 33.

അയം ഗീതഃ പവിത്രസ്തേ ബഹുസൗഖ്യപ്രദായകഃ .

ന പശ്യേമ വയം വീര തിഷ്ഠാമോ വനസംസ്ഥിതാഃ 34.

അന്യത്സ്ഥാനം പ്രയാഹി ത്വം നോവാ വയം വ്രജാമഹേ .

ഗീതവിധാധര ഉവാച-

ഇംദ്രിയാണാം ബലം വർഗം ജിതം യേന മഹാത്മനാ 35.

സ ജയീ കഥ്യതേ യോഗീ സ ച വീരഃ സസാധകഃ .

ശബ്ദം ശ്രുത്വാഥ വാ ദൃഷ്ട്വാ രൂപമേവം മഹാമതേ 36.

ചലതേ നൈവ യോ ധ്യാനാത്സ ധീരസ്തപസാധകഃ .

ഭവാംസ്തു തേജസാ ഹീന ഇംദ്രിയൈർവിജിതോ യതഃ 37.

സ്വർഗേപി നാസ്തി സാമർഥ്യം മമ ഗീതസ്യ ധർഷണേ .

വർജയംതി വനം സർവേ ഹീനവീര്യാ ന സംശയഃ 38.

അയം സാധാരണോ വിപ്ര വനദേശോ ന സംശയഃ .

ദേവാനാം സർവജീവാനാം യഥാ മമ തഥാ തവ 39.

കഥം ഗച്ഛാമ്യഹം ത്യക്ത്വാ വനമേവമനുത്തമമ് .

യൂയം ഗച്ഛംതു തിഷ്ഠംതു യദ്ഭവ്യം തത്തു നാന്യഥാ 40.

ഏവമാഭാഷ്യ തം വിപ്രം ഗീതവിദ്യാധരസ്തദാ .

സമാകർണ്യ തതസ്തേന മുനിനാ തസ്യ ഉത്തരമ് 41.

ചിംതയാമാസ മേധാവീ കിം കൃത്വാ സുകൃതം ഭവേത് .

ക്ഷമാം കൃത്വാ ജഗാമാഥ അന്യത്സ്ഥാനം ദ്വിജോത്തമഃ 42.

തപശ്ചചാര ധർമാത്മാ യോഗാസനഗതഃ സദാ .

കാമം ക്രോധം പരിത്യജ്യ മോഹം ലോഭം തഥൈവ ച 43.

സർവേന്ദ്രിയാണി സംയമ്യ മനസാ സമമേവ ച .

ഏവം സ്ഥിതസ്തദാ യോഗീ പുലസ്ത്യോ മുനിസത്തമഃ 44.

സുകലോവാച-

ഗതേ തസ്മിന്മഹാഭാഗേ പുലസ്ത്യേ മുനിപുംഗവേ .

കാലാദിഷ്ടേന തേനാപി ഗീതവിദ്യാധരേണ ച 45.

ചിംതിതം സുചിരം കാലം ന ദൃഷ്ടോയം ഭയാന്മമ .

ക്വ ഗതസ്തിഷ്ഠതേ വാപി കുരുതേ കിം കഥം ച സഃ 46.

ജ്ഞാത്വാ പദ്മാത്മജസുതമേകാംതവനശാലിനമ് .

ഗതോ വരാഹരൂപേണ തസ്യാശ്രമമനുത്തമമ് 47.

ആസനസ്ഥം മഹാത്മാനം തേജോജ്വാലാസമാവിലമ് .

ദൃഷ്ട്വാ ചകാര വൈ ക്ഷോഭം തസ്യ വിപ്രസ്യ ഭാമിനി 48.

ധർഷയേന്നിയതം വിപ്രം തുംഡാഗ്രേണ കുചേഷ്ടയാ .

പശും ജ്ഞാത്വാ മഹാരാജ ക്ഷമതേ തസ്യ ദുഷ്കൃതമ് 49.

മൂത്രയേത്പുരതഃ കൃത്വാ വിഷ്ഠാം ച കുരുതേ തതഃ .

നൃത്യതേ ക്രീഡതേ തത്ര പതതി പ്രോച്ചലേത്പുനഃ 50.

പശും ജ്ഞാത്വാ പരിത്യക്തോ മുനിനാ തേന ഭൂപതേ .

ഏകദാ തു തഥായാതേ തേന രൂപേണ വൈ പുനഃ 51.

അട്ടാട്ടഹാസേന പുനർഹാസ്യമേവം കൃതം തദാ .

രോദനം ച കൃതം തത്ര ഗീതം ഗായതി സുസ്വരമ് 52.

തഥാ തമാഗതം വിപ്രോ ഗീതവിദ്യാധരം നൃപ .

ചേഷ്ടിതം തസ്യ വൈ ദൃഷ്ട്വാ ഘോണിരേഷ ഭവേന്നഹി 53.

ജ്ഞാത്വാ തസ്യ തു വൃത്താംതം മാമേവം പരിചാലയേത് .

പശും ജ്ഞാത്വാ മയാ ത്യക്തോ ദുഷ്ട ഏഷ സുനിർഘൃണഃ 54.

ഏവം ജ്ഞാത്വാ മഹാത്മാനം ഗംധർവാധമമേവ ഹി .

ചുകോപ മുനിശാർദൂലസ്തം ശശാപ മഹാമതിഃ 55.

യസ്മാച്ഛൂകരരൂപേണ മാമേവം പരിചാലയേഃ .

തസ്മാദ്വ്രജ മഹാപാപ പാപയോനിം തു ശൗകരീമ് 56.

ശപ്തസ്തേനാപി വിപ്രേണ ഗതോ ദേവം പുരംദരമ് .

തമുവാച മഹാത്മാനം കംപമാനോ വരാനനേ 57.

ശൃണു വാക്യം സഹസ്രാക്ഷ തവ കാര്യം കൃതം മയാ .

തപ ഏവ ഹി കുർവൻസന്ദാരുണം മുനിപുംഗവഃ 58.

തസ്മാത്തപഃപ്രഭാവാത്തു ചാലിതഃ ക്ഷോഭിതോ മയാ .

ശപ്തസ്തേനാസ്മി വിപ്രേണ ദേവരൂപം പ്രണാശിതമ് 59.

പശുയോനിം ഗതം ശക്ര മാമേവം പരിരക്ഷയ .

ജ്ഞാത്വാ തസ്യ സ വൃത്താംതം ഗീതവിദ്യാധരസ്യ ച 60.

തേന സാർധംഗതശ്ചേംദ്രസ്തം മുനിം പര്യഭാഷത .

ദീയതാമനുഗ്രഹോ നാഥ സിദ്ധിജ്ഞോസി ദ്വിജോത്തമ 61.

ക്ഷമ്യതാം മുനിവര്യാസ്മിൻക്രിയതാം ശാപമോക്ഷണമ് .

ഇതി സംപ്രാർഥിതോ വിപ്രോ മഹേംദ്രേണാഹ ഹൃഷ്ടധീഃ 62.

പുലസ്ത്യ ഉവാച-

വചനാത്തവ ദേവേശ ക്ഷംതവ്യം ച മയാപി ഹി .

ഭവിഷ്യതി മഹാരാജ മനുപുത്രോ മഹാബലഃ 63.

ഇക്ഷ്വാകുർനാമ ധർമാത്മാ സർവധർമാനുപാലകഃ .

തസ്യ ഹസ്താദ്യദാ മൃത്യുരസ്യൈവ ച ഭവിഷ്യതി 64.

തദൈഷ വൈ സ്വകം ദേഹം പ്രാപ്സ്യതേ നാത്ര സംശയഃ .

ഏതത്തേ സർവവൃത്താംതം ശൂകരസ്യ നിവേദിതമ് 65.

ആത്മനശ്ച പ്രവക്ഷ്യാമി പത്യാ സാർധം ശൃണുഷ്വ ഹി .

മയാ ച പാതകം ഘോരം കൃതം യത്പാപയാ പുരാ 66.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ഭൂമിഖംഡേ വേനോപാഖ്യാനേ സുകലാചരിത്രേ.

ഷട്ചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ 46.

വരാഹോപരി ടിപ്പണീ (http://puranastudy.byethost14.com/pur_index26/varaah2.htm)